

Nr 761

Av herr **Magnusson** i Tumhult m. fl., i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till produktionsbefrämjande åtgärder i Norrland m. m.*

(Lika lydande med motion nr 616 i Första kammaren)

Den KR-verksamhet som sedan riksdagsbeslut 1960 bedrivits i de fyra nordligaste länen har efter hand fått en allt större omfattning, även om den fortfarande måste betraktas som en försöksverksamhet, då det gäller att komma till rätta med de speciella struktur- och rationaliseringsproblem som finns inom detta område. Riksdagen har under såväl 1964 som 1965 diskuterat denna verksamhet men i stort godtagit de riktlinjer som tidigare gällt. Sedan förra året föreligger en viss redovisning av denna verksamhet som baseras på vad en arbetsgrupp inom lantbruksstyrelsen under medverkan av lantmäteri- och skogsstyrelserna anfört.

Man kan emellertid icke befrias ifrån det intrycket att denna verksamhet i vissa avseenden kommer att verka hindrande på den rationaliseringsverksamhet som inom detta område bedrivs med de ordinarie anslagen eller utan medverkan från statsmakternas sida. I en bygd som blivit utsedd som KR-område kan betydande motsättningar uppstå mellan den enskildes initiativ och planeringsmyndigheters åtgärder. Detta förhållande har också observerats i det remissvar som avgivits av Riksförbundet Landsbygdens folk i anledning av arbetsgruppens promemoria. RLF säger där bl.a. att förekomsten av en brukningsenhet, där särskilda rationaliseringsinsatser görs, inte får innebära att brukare på intilliggande enheter nekas statligt rationaliseringsstöd.

I de fall då en jordbrukare med medel som han själv kan uppbringa vill bygga upp sitt företag måste vid planeringen av KR-insatserna all hänsyn tagas till sådana jordbrukare. Av den promemoria som föreligger synes framgå att vissa svårigheter ibland uppstår att skaffa fram lämpliga personer som brukare av dessa KR-gårdar. Utan ett verkligt intresse och goda personliga insatser torde det vara omöjligt att förverkliga dessa rationaliseringsuppgifter även med mycket betydande statliga bidrag. Det framstår som det grundväsentliga att det personliga initiativet och viljan att satsa på framtiden måste tas till vara för att möjliggöra en bred rationaliseringsverksamhet inom hela detta område. Den bidragsprocent som tidigare tillämpats för denna verksamhet har angivits till i medeltal 48 procent exkluderat

sive markförvärv. Mot bakgrund av vad arbetsgruppen anfört och lantbruksstyrelsen föreslagit beslutades att bidragsprocenten skall sättas till maximalt 40 procent. Vidare beslutades att direkta driftbidrag inte bör utgå för denna verksamhet, även om det under ett förberedelseskede kan godtagas.

Mot bakgrund av utvidningen av KR-verksamheten att i princip omfatta alla utvecklingsbara jordbruksområden i berörda län måste det ifrågasättas om inte bidragsgivningen borde givits en mera begränsad storlek. Sattes bidragsgivningen till t.ex. 25 procent skulle anslagen också räcka till betydligt fler projekt. Jordbrukets kapitalförsörjning är å andra sidan besvärande vid rationaliseringsinvesteringar av denna art, men det gäller ju inte bara de områden som omfattas av KR-verksamheten. Kapitalfrågorna för jordbrukets rationalisering väntar ännu på sin lösning, men det kan förväntas att 1960 års jordbruksutredning framlägger förslag som på ett bättre sätt än nu tillgodoser jordbrukets behov i dessa avseenden.

Det torde emellertid vara ytterligt svårt att med hänsyn till den förhållandevis ringa tid som verksamheten pågått avgiva ett bestämt omdöme om verksamhetens värde. Med hänsyn härtill torde det vara motiverat att i avvaktan på utredningens förslag begränsa verksamheten. Anslaget bör därför utgå med samma belopp som föregående år.

Med stöd av ovanstående hemställas,

att riksdagen måtte

- a) fastställa att högsta statsbidragsprocenten skall vara 25 % av kostnaden samt
- b) till Bidrag till produktionsfrämjande åtgärder i Norrland m.m. för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 7 150 000 kronor.

Stockholm den 26 januari 1966

Erik Magnusson
i Tumhult

Carl Wilhelm Lothigius

Erik Krönmark